

Risicobereidheid van deelnemers

Een nieuwe meetmethode

Achmea
Pensioenservices

KENNIS

Over risicobereidheid

Pensioenrisico's worden steeds meer zichtbaar en verschuiven geleidelijk aan richting de deelnemer. Werknemers geven aan zekerheid te willen, terwijl werkgevers minder willen betalen voor garanties. Hoeveel risico wil een werknemer écht lopen als hij zelf de verantwoordelijkheid heeft over zijn pensioen en de consequenties voor zijn pensioen duidelijk worden?

Wij deden onderzoek naar de risicohouding van deelnemers over hun pensioen

De risicohouding van deelnemers valt niet af te leiden uit variabelen zoals leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en inkomen of uit vragen over iemands algemene financiële risicohouding zoals impulsief kopen, toekomstgerichtheid, spaargedrag en verzekeringsgedrag. Het moet worden uitgevraagd op individueel niveau.

“Hoeveel risico een deelnemer écht wil nemen als de consequenties voor zijn pensioen duidelijk worden, vereist een diepgaander onderzoek dan de gebruikelijke vragenlijsten. We hebben daarom een wetenschappelijk gevalideerde meetmethode ontwikkeld in een onafhankelijke context.

De uitkomsten zijn verrassend.”

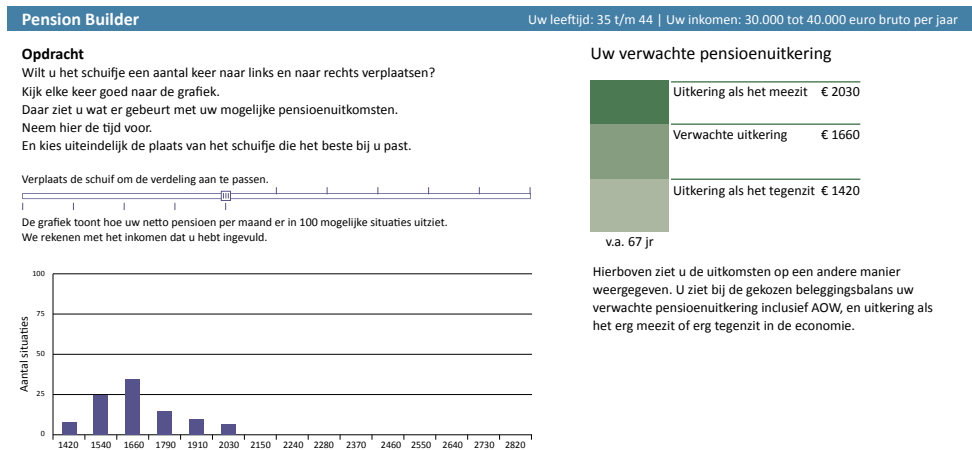
Tom van der Spek, directievoorzitter

We ontwikkelden een nieuwe, wetenschappelijk onderbouwde meetmethode

Om de risicobereidheid van een deelnemer nauwkeurig te meten, gaan we verder dan de traditionele vragenlijst. Daarom hebben we geïnvesteerd in de doorontwikkeling van een, samen met Netspar en de Erasmus Universiteit, ontwikkelde aanpak, die de toets van wetenschappelijke kritiek kan doorstaan: de Pension Builder. Deze innovatieve meetmethode is door Motivaction toegepast in een onafhankelijk onderzoek onder een representatieve groep werknemers. De resultaten ervan toonden niet alleen de effectiviteit van de meetmethode aan, maar ook het potentiële belang voor het beleid van pensioenfondsen.

Een scherm met een schuif

Voor de deelnemer is de Pension Builder een scherm met een schuif. Beweegt hij die naar rechts, dan ziet hij de verdeling van mogelijke pensioenuitkomsten – uitgedrukt in netto-bedragen van nu – bij risicovollere keuzes. De beweging naar links geeft de resultaten weer van meer zekere regelingen. De achterliggende simulaties, paramaters en becijferingen van de pensioenregeling en het beleggingsbeleid hoeft de deelnemer niet te kennen.

De Pension Builder met schuif zoals is voorgelegd in het onderzoek (hier met voorbeeld inkomen en leeftijd).

Deelnemers zijn minder risicoavers dan gedacht

Met de nieuwe meetmethode ziet de deelnemer wat de consequenties zijn voor het te verwachten pensioen en de verschillende kansen op minder of meer pensioen, bij verschillende risicohoudingen. De resultaten van het onderzoek zijn verrassend. De meeste deelnemers blijken meer risico te willen nemen dan ze aanvankelijk zeiden. Werknemers onderschatten het positieve effect van beleggingsrisico's op hun pensioen en onderschatten het negatieve effect van het willen hebben van zekerheid. De risicobereidheid van deelnemers neemt toe zodra er beter inzicht is in het effect van risico's.

Impulsiviteit/leven in het hier en nu
'Geld moet rollen'! Het direct uit willen geven van geld en geen rekening houden met de toekomst.

Sparen
Willen sparen voor onverwachte uitgaven. Iedere maand een vast bedrag sparen.

Zekerheid/uitgavenpatroon
Het hebben van een vast uitgavenpatroon.

Verzekeren/zekerheid/lange termijn
Zekerheid willen hebben voor de lange termijn.
Dubbel verzekeren en hypotheek lang vastzetten.

Vier dimensies relevant voor de houding van werknemers ten aanzien van financiën in het algemeen

Accuraat én toegankelijk

Onderzoek naar de risicobereidheid van deelnemers op basis van de Pension Builder bieden we als dienst aan. Beslissingen of voorstellen van pensioenfondsbesteders en -werkgevers kunnen daarmee gebaseerd worden wetenschappelijk onderbouwde resultaten.

Bovendien is het een tool dat de deelnemer spelenderwijs inzicht geeft in de relatie tussen risico en opbrengst. En niet alleen bij 'verwachte' of 'tegenzittende' scenario's, maar over het hele spectrum van variaties. Daarbij wordt een directe vertaling gemaakt naar elk type regeling en beleggingsrisico.

De geavanceerde grafische presentatie en de laagdrempelige redactie maken het instrument toegankelijk voor de deelnemer. Pensioenkennis is niet nodig; het effect van keuzes wordt getoond. Het gebruik van de Pension Builder wordt bovendien als plezierig ervaren.

De risicohouding van werknemers meewegen

Hoeveel risico wil de deelnemer lopen als de gevolgen voor zijn pensioen duidelijk worden? Het antwoord op die vraag is voor alle partijen – deelnemers, pensioenfondsbesteders, werkgevers en adviseurs – van toenemend belang. En niet alleen als er een nieuwe regeling of andere uitvoerder wordt overwogen, maar ook de eerste keer of periodiek is het belangrijk om te weten in hoeverre het beleggingsbeleid of de pensioenregeling nog wel aansluit op wat de deelnemers willen. Werknemers kunnen alleen een reële keuze maken als zij de effecten van bepaalde keuzes op de verwachte pensioenuitkering en de variatie hierin kunnen zien.

Wilt u meer weten?

Lees het onderzoeksrapport en de artikelen over risicobereidheid van deelnemers:

www.achmeapensioenservices.nl/over-ons/onderzoek-risicobereidheid